

Verblijfsduur van arbeidsmigranten in Nederland

Velen hebben de indruk dat arbeidsmigranten die naar Nederland komen hier permanent blijven. Nadere analyse van registergegevens laat zien dat de meeste arbeidsmigranten (60%) Nederland na vijf jaar weer hebben verlaten.

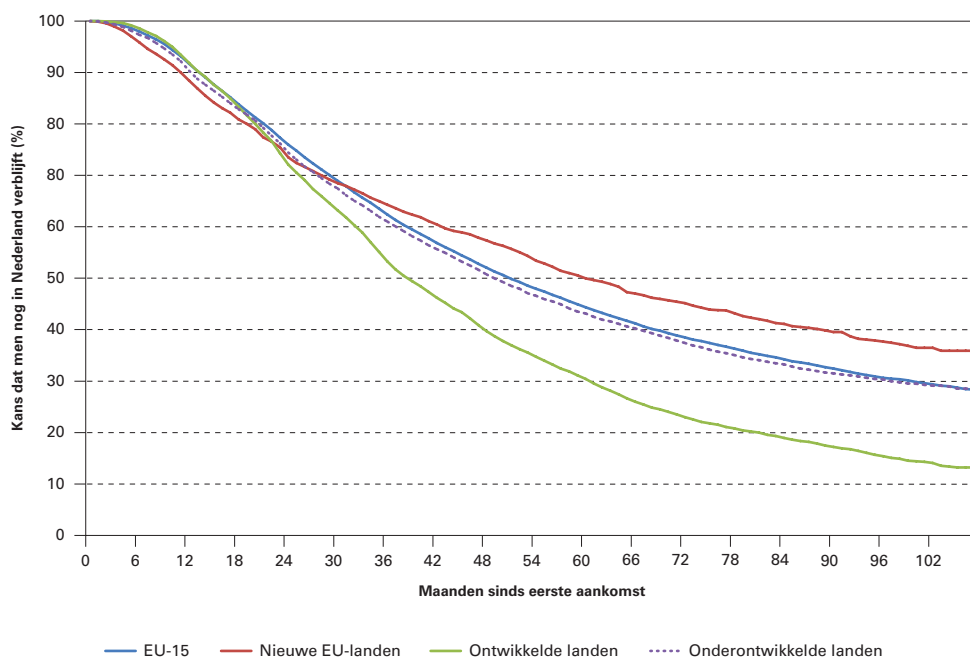
In hedendaagse maatschappelijke debatten, bijvoorbeeld in de Tweede Kamer, wordt er meestal van uitgegaan dat immigranten permanent in Nederland zullen blijven. Dat was immers ook grotendeels het geval voor de gastarbeiders uit de jaren zestig van de vorige eeuw. De recent gearriveerde migranten – tussen 1999 en 2007 – zijn echter steeds minder geneigd om permanent in ons land te blijven dan de gastarbeiders. Een groot aandeel, meer dan 40 procent, verblijft maar kort in Nederland, of migreert heen en weer tussen Nederland en het land van herkomst.

In economisch opzicht is het van belang om te weten of succesvolle werkende migranten met een hoog inkomen eerder vertrekken dan minder succesvolle, werkloze migranten. Op basis van CBS-gegevens, waarbij we migranten volgen in de tijd, weten we dat binnen vijf jaar gemiddeld genomen 60 procent van de arbeidsmigranten weer is vertrokken. Die vertrekkers loopt echter sterk uiteen, afhankelijk van de persoonlijke omstandigheden. Zo vertrekken arbeidsmigranten met de laagste inkomens (minder dan 1.000 euro netto per maand), bijvoorbeeld werkzaam in de bouw, eerder dan migranten met middeninkomens.

Ook migranten met de hoogste inkomens (meer dan 5.000 euro netto per maand), bijvoorbeeld expats (hoogopgeleide professionals die niet in hun eigen land werken), vertrekken eerder dan migranten met middeninkomens. Baanbehoud blijkt een belangrijke rol te spelen bij de vertrekbeslissing: arbeidsmigranten die hun baan verliezen, vertrekken gemiddeld ruim twee keer zo snel naar het buitenland. Uit nader onderzoek blijkt dat lage-inkomensmigranten met verkeerde verwachtingen aan hun migratieavontuur zijn begonnen. Zij hadden blijkbaar een veel hoger inkomen voor ogen en uit teleurstelling keert men terug naar het land van oorsprong of vertrekt men naar een ander EU-land. Migrant met een hoog inkomen gedragen zich veel meer als rationele migranten met een inkomensdoel voor ogen. Indien zij elders een beter loon kunnen verdienen dan zijn zij weer vertrokken.

Kortom, voor een discussie over de hedendaagse instroom van immigranten in Nederland dient niet vergeten te worden dat een aanzienlijk deel van deze migranten ons land binnen afzienbare tijd weer verlaat. Dat kan positief worden opgevat wanneer het gaat om migranten die werkloos worden als ze zouden blijven,

Kans dat een arbeidsmigrant nog in Nederland is naar lengte van verblijf (in maanden sinds eerste aankomst)

Noot: EU-15 omvat alle EU-landen per 1 januari 1995. Nieuwe EU-landen omvat de landen die in 2004 toetraden (Estland, Letland Litouwen, Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Slovenië, Malta en Cyprus); en in 2006 (Bulgarije en Roemenië). en ontwikkelde landen betreft de EFTA-landen (Noorwegen, IJsland, Zwitserland en Liechtenstein), de VS, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland, Japan en Zuid-Korea; onderontwikkelde landen omvat de rest van Azië, landen uit Afrika en uit Zuid-Amerika.

Bron: CBS, eigen bewerking op basis van migranten die arriveerden in 1999 – 2007.

DEMOS verschijnt 10 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Een abonnement op DEMOS is gratis. U kunt uw aanvraag indienen via: demos@nidi.nl of via onze site: nidi.nl/nl/demos/

Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen dient men een volledige bronvermelding te gebruiken. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar. De personen op de foto's komen niet in de tekst voor en hebben geen relatie met hetgeen in de tekst wordt beschreven.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en is geaffilieerd met de Rijksuniversiteit Groningen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

colofon

DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Harry van Dalen, hoofdredacteur Peter Ekamper, (web)redacteur Bram Hogendoorn, redacteur Nico van Nimwegen, redacteur Juul Spaan, redacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage
Telefoon	(070) 356 52 00
E-mail	demos@nidi.nl
Internet	https://nidi.nl/demos
Abonnementen	gratis
Druk Opmaak	Koninklijke Van der Most www.up-score.nl

maar men kan het ook negatief beoordelen omdat het ook betekent dat arbeidsmigranten met een hoog inkomen of migranten met een hoge loongroei eerder vertrekken dan middeninkomensmigranten. Denk hierbij aan de kenniswerkers of 'high potentials' waarvan verondersteld wordt dat zij een grotere economische bijdrage leveren aan de Nederlandse economie, bijvoorbeeld door meer belasting te betalen en meer te consumeren.

Govert Bijwaard, NIDI-KNAW/
Rijksuniversiteit Groningen,
e-mail: bijwaard@nidi.nl

LITERATUUR:

- Bijwaard, G.E. (2015), Income of immigrants and their return. *IZA World of Labor*, Bonn: IZA.
- Bijwaard, G.E. en J. Wahba (2014), Do high-income or low-income immigrants leave faster? *Journal of Development Economics*, 108, pp. 54-68.